

Den sista flytten

Livet innehåller många övergångar, men när sista flyttlasset går från det egna hemmet då skakas existensen. När mormor ringer och vill bli körd hem igen då får barnbarnet svårt att säga nej.

När mamma ringde och berättade att mormor hade brutit lårbenshalsen stod jag utanför en bensinmack och skulle precis gå in och köpa en deo. Det var sommar och varmt. Nyheten var obehaglig, men att någonting skulle hända var väntat. Det hade varit en tidsfråga. Att de kommande månaderna av sjukhusbesök skulle visa sig vara lugnet före stormen gick inte att föreställa sig. Där och då, slutet av sommaren 2019, var pandemier sådant som jag sett i Brad Pitt-filmer och på skämtsidor.

Mormors lårbenshals läkte fint. Vi förväntade oss nästan det, hon är en redig gumma, ställer sig upp efter varje fall. Men psyket började visa sina sprickor och mamma spenderade allt mer tid med att pendla mellan sitt eget hem och mormors.

Nästan sömlöst upphörde pendlandet. Det blev mars och hemtjänstpersonalen byttes ut mot mamma som inte längre köpte returbiljett. Den frivilliga isoleringen, med min mor som fanbärare, hade börjat. Jag tror att jag själv till en början var lika förvirrad som mormor över de nya samhällsrestriktionerna. Nu kommer jag knappt ihåg hur livet såg ut tidigare.

Varje telefonsamtal med mamma var mormor närvarande. Morgon, dag, kväll och ibland natt. Att situationen var ohållbar blev tydligt för många av oss, men kanske minst för mamma. Med en känsla av svek började vi leta efter ett äldreboende och för första gången kändes det som att det var den enda lösningen.

Ångesten förknippad med beslutet att flytta sin nära släkting, att frånta henne det hus och den miljö som blivit hela hennes

väsen, ingår väl i processen oavsett vilken familj man tillhör, antar jag.

När mormor väl blivit erbjuden en plats blev det dags att organisera det praktiska. Med en historik av att bråka så som bara mor och mormödrar kan göra, föll det på ögonstenen, barnbarnet, att leda flytten. Vi var alla överens om att det behövde ske. Alla förutom mormor, som till varje pris ville behålla sitt hem.

Flytten fick ske i smyg. Vi kom inte på någon annan lösning. Mormor är stark även fast hon snart är 100. Så kom det sig att jag sprang med möbler, tavlor och annat livsviktigt till en flyttbil parkerad runt ett hörn om synhåll, medan mormor underhölls. Man kunde vrida och vända på tankarna som följde. Ett barnbarns förräderi, en äldste vars hela familj verkade kämpa emot henne – jag valde att se det som en hyllning till min mormors enastående vilja, något som karakteriserat hela hennes liv. Även nu, när demensen bankar på dörren.

Mormors första möte med två ur personalen från demensboendet kan bara beskrivas som komiskt. Som gammal biologilärare med intresse för medicin är mormor en stark predikare av god hygien. När besöket kom till hennes radhus, såg mormor till en början två främlingar – där för att stjäla hennes hem och hennes liv. Jag tror det var när hon uppfattade att de hade skyddsvisir som hon mjuknade. Inte för att det var en åtgärd för att lindra rådande pandemi, det tror jag inte hon tänkte på, utan för att *"här har du två förståndiga kvinnor som tänker på att hålla sig rena och friska. Såna kan man lita på"*.

Det gjorde allting lite lättare för henne. Och för oss.

Att veta att hennes nu största risk att faktiskt bli smittad är hennes nya, till viss del, ofrivilliga hem, är en oro vi levt med, men som förhoppningsvis kan minska nu när hon äntligen fått sin andra dos vaccin.

Mormor ringer ibland och undrar om det inte är dags att jag kör hem henne. Nästa fredag kanske? Om jag är ledig då? Jag får väldigt svårt att säga nej, och försöker febrilt byta samtalsämne och berättar att jag pluggar. Då brukar hennes längtan efter det egna hemmet försvinna en stund, och ersätts av glädjen att veta att hennes barnbarn läser alla de där intressanta skogsböckerna hon själv älskade. Och även om hon tappat bort min adress vet jag att hon blir väldigt glad när jag skriver.

Så jag skriver.

Text: Teodor Fredriksson